

YÜKLENİCİNİN GEÇİCİ HAKEDİŞLERE İTİRAZI (İtirazın Neler Olduğunun ve Dayanılan Gerekçelerin Belirtilmesi)

Esas no: 1997/1382

Karar no: 1997/2658

Tarih: 22.05.1997

E:1997/1382 – K:1997/2658

- YÜKLENİCİNİN GEÇİCİ HAKEDİŞLERE İTİRAZI (İtirazın Neler Olduğunun ve Dayanılan Gerekçelerin Belirtilmesi)
- GEÇİCİ HAKEDİŞLERE İTİRAZ (Müteahhidin Geçici Hakedişlere İtirazı Durumunda Karşı Görüşlerinin Neler Olduğunu ve Dayandığı Gerekçeleri Açıklamasının Gerekmesi)
- DELİL SÖZLEŞMESİ (Yüklenicinin Geçici Hakedişlere İtirazı İle İlgili Düzenlediği Dilekçe)
- HAKEDİŞİN KESİNLEŞMESİ (Yüklenicinin Hakedişlere İtiraz Etmemesi Durumunda)

ÖZET :

Uyuşmazlık konusu işle ilgili olarak 8 adet hakediş düzenlenmiştir. Davalı İdareye ait Genel Şartnamenin “Geçici Hakediş Raporları” başlıklı 39. maddesinde geçici hakedişlere yüklenicinin itirazı olduğu takdirde itirazın ne şekilde yapılacağı hükme bağlanmış olup anılanmadde de aynen “müteahhidin geçici hakedişlere itirazı olduğu takdirde karşı görüşlerinin neler olduğunu ve dayandığı gerekçeleri, İdareye vereceği ve bir örneğini de hakediş raporuna ekleyeceği dilekçesinde açıklaması ve hakediş raporunu İdareye verilen ... tarihli dilekçemdeyazılı ihtirazı kayıtle yazılı cümlesini yazarak imzalaması gereklidir... Müteahhid itirazlarını bu

şekilde bildirmediği takdirde hakedişi olduğu gibi kabul etmiş sayılır" denilmektedir. Bu husus taraflar arasında HUMK.'nun 287. maddesinde hükme bağlanan delil sözleşmesi niteliğinde olduğundan hakimin görevi gereği re'sen gözetmesi gerekir. Bu cümleden olarak davacı yüklenici düzenlenen hakedişlere yukarda belirtildiği şekilde itirazda bulunmadığı takdirde hakedişler onun yönünden kesinleşmiş sayılacağı halde gerek bilirkişilerce ve gerekse mahkemece bu yön üzerinde hiç durulmamıştır. Bu durumda mahkemece, alınmış olan her iki raporda hükme yeterli olmadığından yeniden oluşturulacak bilirkişi kurulu aracılığıyla gerekirse mahallinde keşif yapılmak suretiyle daha önce alınan raporlara yapılan itirazlar gözetilip irdelenmek ve gerekçegösterilerek cevaplandırılmak suretiyle sonuca gidilmesi gerekir.

DAVA :

Yukarıda tarih ve numarası yazılı hükmün duruşmalı olarak temyizetmek için davalı vekili tarafından istenmiş olmakla duruşma için tayinedilen günde davacı vekili avukat M.A..... ile davalı vekili avukat Tayfun S.geldiler. Temyiz dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşıldıktan ve hazır bulunan taraflar avukatları dinlendikten sonravaktin darlığından ötürü işin incelenerek karara bağlanması başka güne bırakılmıştı. Bu kerre dosyadaki kağıtlar okundu gereği konuşulup düşünüldü:

KARAR :

Mahkemece iki kez bilirkişi incelemesi yaptırılmak suretiyle rapor alınmış olup her iki rapora karşı davalı tarafça itiraz edilmeksuretiyle raporlar kabul edilmemiştir. Buna rağmen davalı itirazları gerekçe gösterilmek suretiyle cevaplandırılmadığı gibi, her iki rapor arasında önemli derecede mübayanet bulunduğu (İhale Şartnamesinin 12.maddesine göre sözleşmenin 30 gün içinde imzalanması gerekirken, 46günde imzalanmış olmasının davacının buna ilişkin bir itirazı olmadığı ve 30 günden sonra imzaladığı halde, bunun için süre uzatımı verilmesi, 1993 yılı ödeneği tamamen kullandırıldığı halde bu husus göz ardı edilerek 1993 ödeneğinin aktarılmasının benimsenmesi, Meteoroloji Müdürlüğünden alınan cevabi yazıda yağın yağmurun

doğal afet olduğukonusunda bir açıklık olmadığı halde, doğal afet sayılması, davacınınındayandığı tesbitte % 145 iş artışı olduğunu kabul etmesine rağmen talepasıolarak % 194 iş artışı kabul edilmesi gibi hususlar gözetildiğinde)raporların bağlayıcı bir yönü bulunmadığı halde, mahkemece ikinci rapordayanak yapılmak suretiyle hüküm kurulmuştur.

Uyuşmazlık konusu işle ilgili olarak 8 adet hakediş düzenlenmiştir.Davalı İdareye ait Genel Şartnamenin "Geçici Hakediş Raporları"başlıklı 39. maddesinde geçici hakedişlere yüklenicinin itirazı olduğutakdirde itirazın ne şekilde yapılacağı hükme bağlanmış olup anılanmadde de aynen "müteahhidin geçici hakedişlere itirazı olduğu takdirdekarşı görüşlerinin neler olduğunu ve dayandığı gerekçeleri, İdareyevereceği ve bir örneğini de hakediş raporuna ekleyeceği dilekçesindeaçıklaması ve hakediş raporunu İdareye verilen ... tarihli dilekçemdeyazılı ihtirazı kayıtle yazılı cümlesini yazarak imzalamasıgereklidir... Müteahhid itirazlarını bu şekilde bildirmediği takdirdehakedişi olduğu gibi kabul etmiş sayılır" denilmektedir. Bu husustaraflar arasında HUMK.'nun 287. maddesinde hükme bağlanan delilsözleşmesi niteliğinde olduğundan hakimın görevi gereği re'sengözetmesi gerekir. Bu cümleden olarak davacı yüklenici düzenlenenhakedişlere yukarda belirtildiği şekilde itirazda bulunmadığı takdirdehakedişler onun yönünden kesinleşmiş sayılacağı halde gerekbilirkişilerce ve gerekse mahkemece bu yön üzerinde hiç durulmamıştır.

Bu durumda mahkemece, alınmış olan her iki raporda hükme yeterliolmadığından yeniden oluşturulacak bilirkişi kurulu aracılığıylagerekirse mahallinde keşif yapılmak suretiyle daha önce alınanraporlara yapılan itirazlar gözetilip irdelenmek ve gerekçegösterilerek cevaplandırılmak suretiyle ve ayrıca Genel Şartnameningeçici hakedişlere itirazla ilgili 39. Md. hükmü çerçevesindehakedişlere davacı tarafça usulüne uygun itiraz edilip edilmediğisaptanmak ve dolayısıyla bu hakedişlerin davacı bakımından kesinleşipkesinleşmediği belirlenerek her iki rapordaki yapılan hesap tarzı gerekmahkeme gerekse Yargıtay denetimine elverişli olmadığından denetimeelverişli biçimde, 94/6019 sayılı Kararnameye göre hesap

yapılıpyapılmadığı ve davacı yüklenicinin bu kararnamenin uygulanması bakımından talepte bulunup bulunmadığı da ayrıntılı bir şekilde belirtilmek suretiyle bilirkişilerden mufassal ve doyurucu gerekçeyi ihtiva eden rapor alınarak hasıl olacak sonuç dairesinde bir karar verilmelidir.

Mahkemece yukarda yapılan bütün bu açıklamalar nazara alınmadan eksik inceleme ve itiraza uğrayan yetersiz ve birbirine mübayan rapordayanak yapılmak suretiyle yazılı olduğu şekilde hüküm tesisi usul veyasaya aykırı olduğundan bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ :

Yukarda açıklanan nedenlerle hükmün temyiz eden davalı yararına BOZULMASINA , davalı duruşmada vekille temsil edildiğinden 6.000.000 TL. duruşma vekillik ücretinin davacı'dan alınarak davalı'yaverilmesine, ödediği temyiz peşin harcının istek halinde temyiz edendavalı'ya iadesine, 22.5.1997 gününde oybirliğiyle karar verildi.

]]>